

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XLV. Argumenta, quæ adversus hactenùs dicta objiciuntur, invalida
esse ostenduntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

mano subiecta sit, ut ait ibidem lect. 2. Et Petrus Alliacenſis in Veſperiar. quaest. reſumpta conſul. 1. de Petro Chriſti Vicario: *Pater ex dictis in 2. articulo quaestionis, quam tractavi in Veſperis, ubi ostendi, quod Petrus Apostolus, ex Chriſti institutione, fuit Caput, & habuit Principatum univerſalis Eccleſiae.*

Romanum itaque Pontificem univerſalis Eccleſiae Caput & Paſtorem eſſe, nedum ipſi Pontifices, ſed & Patres omnes tradiderunt, ſicque intellexerunt eloquia illa evangelica: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram aedificabo Eccleſiam meam. Tibi dabo claves regni calorum. Paſce oves meas. Fiet unum ovile, & unus Paſtor, &c.* Omnium verò Pontificum, Patrumque traditio circa ſenſum ſacrorum textuum, certum eſt argumentum veritatis; juxta Trid. ſeſſ. 4.

ſ. VII.

Idiſſimum ratio non una demonſtrat.

690 **P**rima ratio eſt, quia certum eſt, Petrum, & quemlibet ipſius ſucceſſorem, eſſe fundamentum fidelium omnium, etiam congregatorum, ſeu congregatim ſumptorum, atque adeò Eccleſiae univerſalis. Igitur certum eſt, ipſum eſſe Caput, & Paſtorem fidelium omnium, etiam congregatorum, ipſiſque proinde Eccleſiae univerſalis. Quod eſt enim in domo fundamentum, hoc eſt in corpore Caput, & in grege Paſtor. Nam uti domus pendet à fundamento, non fundamentum à domo; ſic corpus pendet à Capite, grex à Paſtore; non Paſtor à grege, nec Caput à corpore. Et Petrus (ſicut & quilibet ſucceſſor ipſius) per id conſtitutus eſt Eccleſiae Paſtor & Caput, per quod conſtitutus eſt fundamentum. Quod enim Salvator promiſit Matth. 16. *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram aedificabo Eccleſiam meam*, hoc adimplevit Joan. 21. cum dixit: *Paſce agnos meos, paſce oves meas*, prout Eccleſia ſemper intellexit. Quod autem certum ſit, Petrum eſſe fundamentum fidelium omnium, etiam congregatorum, adeòque ipſius etiam Eccleſiae univerſalis, perſpicuè declarant verba illa: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram aedificabo Eccleſiam meam*: utpote exprimentia, ſeu expreſſè declarantia, Eccleſiam aedificandam eſſe ſuper Petrum, tamquam fundamentum, ſeu petram fundamentalem; Eccleſiam (inquam) de qua proximè ſubjungitur, quod *adverſus eam porta inferi non prevalebunt*. Eccleſia verò (praesertim ſic deſcripta) non eſt ſinguli fideles, vel Episcopi diviſim, ſed omnes conjunctim, ſeu congregatim. Eccleſia namque nomen collectivum eſt, proprie ſignificans collectionem, ſeu congregationem fidelium. Nec de ipſa, aliter ſumpta, verificatur illa ipſius firmitas tanta, ut adverſus eam infernus nequeat praevale-

Tom. II.

re. Nec hoc negari poteſt, abſque cavillatione. Cum aperte ſit contra rationem, id quod Salvator affirmat de Eccleſia, negare de eo quod proprie eſt Eccleſia, ſolumque concedere de eo quod proprie Eccleſia non eſt.

Secunda ratio: Eccleſia univerſalis eſt 691 unus grex, & unum ovile Chriſti, de quo Chriſtus ipſe: *Fiet unum ovile*. Unum ergo habet Paſtorem, ſicut idem ibidem ſubjungit, & *unus Paſtor*. Sed alium non habet Paſtorem unum (poſt Chriſtum) niſi Petrum, ac quemlibet Petri ſucceſſorem. Ergo quilibet Petri ſucceſſor eſt unus Paſtor Eccleſiae univerſalis. In idem recidit hæc ratio: Eccleſia univerſalis eſt unum corpus viſibile. Igitur habet Caput unum viſibile. Non alium niſi Petrum. Igitur Petrus eſt Caput viſibile Eccleſiae univerſalis. Omnium proinde fidelium, & Episcoporum, etiam congregatim ſumptorum. Ipſius proinde etiam Concilii Generalis.

Tertia ratio: generales, illimitatasque 692 Evangelii ſententias, abſque Eccleſiae auctoritate, non licet ad privatum ſenſum reſtringere, vel limitare, uti demonſtravimus to. 1. Prolegomeno 3. c. 12. Adverſus certiffimam verò regulam iſtam peccant contrariae opinionis ſectatores. Quod enim Chriſtus illimitatè, & abſque diſtinctione, vel exceptione dixit: *Tibi dabo claves regni calorum. Quodcumque ligaveris. Paſce oves meas, &c.* limitatè, cumque diſtinctione, & exceptione accipi volunt, cum dicunt, non intelligi de toto Chriſti grege, ſeu de omnibus congregatim. Nec exceptionem iſtam, ſeu diſtinctionem Eccleſiae faciunt auctoritate, ſed ſua, ſententias illas illimitatas ad privatos ſenſus ſuos reſtringentes, contra ipſius Eccleſiae ſenſum, quæ pro Papa orat, velut pro totius Eccleſiae Capite, totiuſque Dominici ovilis Paſtore: *Deus omnium fidelium Paſtor & Reſtor, qui famulum tuum N. Eccleſiae tuae* (id eſt tori fidelium congregationi, totique Dominico ovili) *praefiſſe voluisti.*

Quarta ratio: unus eſt ſupremus Eccle- 693 ſiae Monarcha, Romanus utique Pontifex, uti probatum eſt ſupra. Quemadmodum ergo ſupremus Monarcha Gallorum v. g. praefiſt toti regno, & omnibus Statibus illius, etiam congregatis, id eſt generali Coetui ipſorum. Ita ſimiliter, &c.

CAPUT XLV.

Argumenta, quæ adverſus haellenſis dicta obijciuntur, invalida eſſe oſtenduntur.

Adverſus ea quæ pro Romani Pontificis 694 infallibilitate, & ſupra ipſum etiam univerſale Concilium auctoritate diximus, varia obijciuntur argumenta, ſed dudum contrita, & quæ (attentis praemiſſis) nullius

Cc

esse videntur soliditatis. Solum hic subjiciam præcipua, ex quorum solutione facilis erit solutio cæterorum.

695 Objicitur ergo 1º. Petrus (primus Christi Vicarius) erravit cogendo Gentes legalia observare, idèdque justè reprehensus fuit à Paulo, prout ipse refert Galat. 2. cumque ipso Augustinus lib. 2. de baptis. contra Donatist. c. 1. Ergo Papa fallibilis est, reprehensionique obnoxius.

Respondeo argumentum prorsus non esse ad rem. Neque enim Petrus erravit in doctrina fidei vel morum, quam ut Pontifex à tota Ecclesia voluerit esse sequendam; sed error ipsius conversationis vitium fuit, non prædicationis, ut Tertullianus ait in lib. de præscript. Error namque, seu vitium ipsius in eo fuit, quòd posteaquam cum Gentibus conversis, absentibus Judæis, legalia non servaverat, Judæis præsentibus, ea servabat, suoque isto exemplo Gentilibus esse poterat scandalo: quatenus ex factò ipsius Gentiles existimare potuissent, ea esse servanda. In hoc proinde factò non ambulabat secundum veritatem Evangelii: quia Gentes quodammodò cogebat judaizare, tamen nihil contra veritatem Evangelii prædicando doceret. Neque enim prædicare poterat necessitatem servandi legalia, qui Act. 10. de eorum cessatione revelationem habuerat, istamque revelationem Act. 11. toti multitudini vulgaverat. Non ergo Petrus in fide erravit, prout Augustinus ipse agnoscit epist. 29. ad Hieronymum, contrariaque propositio Antonii de Dominis ann. 1615. à Facultate Theologica Parisiensi merito declarata fuit *erronea, temeraria, & in B. Petrum contumeliosa*.

In stabis: Augustinus loco in objectione citato, per errorem Petri excusat errorem Cypriani, hæreticos rebaptizantis; sicut & Pelagius II. epist. 2. ad Episcop. Istriæ per eundem excusat errorem Vigilii, epistolam Ibæ ut orthodoxam in Constituto suo approbantis.

696 Respondeo nec Cyprianum, nec Vigilium errasse in fide; sed Cyprianum errasse in disciplina, seu consuetudine hæcenus observata; falsò existimando consuetudinem Afrorum rebaptizandi baptizatos ab hæreticis, in Ecclesia semper fuisse ab Apostolorum tempore; contrarium asseruit Stephanus Papa; & idèd jussit *nihil innovari*: sed neuter voluit sententiam suam ad fidem pertinere. Et idèd communionem S. Stephani Cyprianus nunquam abrupit, etsi peccaverit, jussioni S. Stephani non acquiescendo, uti non uno loco Augustinus ostendit.

697 Quod ad Vigilium spectat, verum non est ipsum approbasse hæreticam Ibæ epistolam: cum non approbaverit, nisi ea epistolæ verba, quæ in Concilio Calcedonenfi recitata fuerunt, & secundum quæ ibi declaratus fuit Catholicus, & ad Concilii communionem admissus, prout opti-

mè ostendit Baronius ad annum 553. Unica quippe Vigilio cura fuit per Constitutum suum cavere, ne occasione trium capitulorum derogaretur Concilio Calcedonenfi. Vel ergo in fide non erravit Vigilus, vel in ea erravit Concilium Calcedonenfe. Quod nullus Catholicus dixerit.

Objicitur 2º. factum Liberii Papæ, qui tadio exilii, timoreque comminatæ mortis, condemnationi S. Athanasii consensit, & formulæ fidei, ab Arrianis Episcopis in Conciliabulo Sirmiensi editæ, subscripsit, cumque iisdem Episcopis communicavit. 698

Respondeo nihil inde ad verum assertam à nobis infallibilitatem consequi: neque enim propterea errorem aliquem in fide toti Ecclesiæ credendum proposuit, etiam dato, non concessò, quòd in sua privata persona hæreticus fuisset. Qualis tamen non fuit (licet subscribendo peccaverit) siquidem in isto Conciliabulo tres fidei formulæ editæ sunt: prima & tertia sanum sensum substantialitatem Filii; secunda non admittebat: & isti Liberius non subscripsit; sed primæ (uti testatur Sozomenus l. 4. c. 14.) quæ ex se hæretica non erat, uti probat S. Hilarius apud Baronium ad annum 357. licet in ea lateret fallacia Ariana, in remotione termini consubstantialis à Symbolo Nicæno; lateret proinde hæretica pravitas, non ex vi ipsius formulæ, sed ex Arrianorum intentione, qui formulam illam ediderant ad hæresim suam manutenendam, & Nicæni Concilii fidem supprimendam.

Objicitur 3º. Innocentius I. interpellatus à S. Joanne Chryostomo, injustè à sua Sede deturbato, respondit, oportere conflare Synodum Occidentalium Orientaliumque Sacerdotum; eam quippe solam esse, quæ ejusmodi procellarum impetus retundere possit. Ergo judicium suum absque judicio Synodi non judicavit sufficiens ad restitutionem Chryostomi. 699

Nego consequentiam: quia certum est Synodum illam congregatam non fuisse; Innocentium nihilominus quiddam contra Chryostomum Constantinopoli actum fuerat, Romæ cassavisse, seu irritum declarasse, & Chryostomum absolvisse, uti videre est apud Theodoretum l. 3. Histor. c. 34. Synodi ergo illius congregationem non censuit necessariam ad Chryostomum restituendum, sed ad sedandam tempestatem (istis in circumstantiis, in quibus adco turbati erant adversus Chryostomum Orientalium animi) suaviorique modo silentium adversariis ipsius imponendum.

Objicitur 4º. Honorius Papa, cui tamquam Monothelitæ anathema dixit sexta, sicut & septima Synodus Oecumenica. 700

Sed quid inde? Proposuit-ne Honorius Monothelismum toti Ecclesiæ credendum? Nullus hoc asserit, nec ullum istius vesti-

gium in epistola ad Sergium, ob quam post mortem damnatus fuit, licet per errorem facti, ut visum est quibusdam viris doctissimis, ipsis quoque Eminentissimis Baronio, Bellarmino, &c.

701 Objicitur 5°. Joannes XXII. docuit (contra fidem) animas fidelium, in gratia decedentes, plenè purgatas, ad visionem beatificam non admitti ante diem iudicii.

Respondeo Joannem quidem XXII. in eam opinionem propendisse, sed ipsummet per suum Breve protestatum fuisse, se de hoc ordinando nunquam cogitasse; dumque morti proximus esset, expressam Constitutionem edidisse, quà declaravit, suam jam sententiam esse, quòd animæ plenè purgatæ, à suis corporibus egressæ, beatificæ visioni fruenterur, ante communem resurrectionem. Ista omnia enarrat, testaturque vel ipse maximus Pontificiæ infallibilitatis æmulus Maimburgus in suo Tract. de occasu Imperii l. 6. pag. 598.

702 Objicitur 6°. Concilium Pisanum, in quo depositi sunt Benedictus XIII. & Gregorius XII.

Respondeo constare ex actis istius Concilii, historicique illius, depositos fuisse, non autoritate Concilii supra Papam, in hæresim non lapsum; sed prætextu hæresis ipsorum.

703 Objicitur 7°. Concilium Constantiense, in cujus sessione 4. & 5. definita fuit superioritas Concilii, seu subjectio Papæ ad Concilia Oecumenica.

Respondeo 1°. Concilium Constantiense tempore sessionis 4. & 5. Generale non fuisse (uti declaravit Eugenius IV. in Apologia sua contra Basilienses) sed ei à Gregorio XII. & Benedicto XIII., eorumque obedientiis, fuisse contradicendum; & ne ipsum quidem Joannem XXIII. tunc temporis ei adfuisse, sed fugâ dilapsam & Scaphucam appullum, improbasse acta in illis sessionibus, tamquam erronea, de iisque graviter conquestum fuisse, per litteras ad Ladislaum Poloniae Regem. Plures denique ex obedientia ipsius eidem contradixisse.

704 2°. definitionem illam factam non fuisse Conciliariter, id est præviâ discussione, & deliberatione sufficienti, exquisitis singulorum Concilii Patrum suffragiis, adhibitoque tempore sufficienti ad competentem de re tanta deliberationem.

705 3°. Concilium istud tunc demum Generale fuisse, dum concurrentibus obedientiis Gregorii XII. & Benedicti XIII. facta fuit nova Concilii convocatio; tuncque, universa Ecclesiâ concurrente, plenariæ Synodi rem & nomen accepisse. *Quod ergo ante eum articulum à Patribus ibi congregatis actum est, universa Ecclesiâ non debet adscribi, sed eis tantum, qui ibidem consedebant, & unius tantum obedientiæ Synodum faciebant, prout Eugenius IV. declaravit ibidem. Et in unio-*

Tom. II.

ne obedientiæ Benedicti XIII. abstinuit, & juxta pacta Narbonensia abstinere debuit à titulo Generalis Concilii. Nec antè tota Christianitas illud recognovit pro Generali Concilio. Non enim pro tali ipsum recognoverunt duæ obedientiæ supra nominatæ, quæ Christianitatis pars non modica erant; eratque Synodus acephala, tempore sess. 4. & 5. ob fugam Joannis XXIII. Dumque Legati Regis Arragoniæ sess. 22. ad Concilium venerunt, expressè protestati sunt, quòd quidem vellent se unire Concilio, non tamen reputare esse Generale Concilium, neque agi de rebus Concilii Generalis, donec venirent Legati Regis Castellæ. Qui nec ipsum antea habuit pro Generali Concilio, uti constat ex ipsius & Regiæ litteris, scriptis non ad Constantiense Concilium Generale, sed ad Congregationem quatuor Nationum in Constantia. Sic habent gesta Concilii in 4. Codice manuscripto apud Schelstraete.

4°. Si dicas, in pactis illis, seu Concordatis Narbonensibus, in sessione 20. juratis, conventum quidem fuisse, ut nova convocatio Concilii fieret, sed adjectâ conditione, ut nova convocatio fieret utrimque, tam scilicet ex parte obedientiæ Benedicti XIII. quàm ex parte Concilii, ad quod obedientia Joannis XXIII. & obedientia Gregorii XII. jam convenerant, adjecto quoque fine convocationis, pro reformatione Ecclesiæ in Capite, & in membris, quod est autoritatem Concilii supra Summum Pontificem agnoscere.

707 Contra, licet nova convocatio fieri debuerit, tam ex parte obedientiæ Benedicti XIII. quàm ex parte Patrum tunc Constantiæ existentium, non tamen ut constituentium Generale Concilium: cum art. 1. istorum Concordatorum expressè haberetur, quòd in litteris convocatoriis, præfigeretur terminus ad interessendum in Civitate Constantiensi, pro uniendo se, & faciendo Concilium Generale, cum aliis ibidem congregatis. Et art. 3. quòd post adventum eorum, qui fuerunt de obedientia Benedicti XIII., statim fieret unio pro faciendum unum universale Concilium. Unde ante eorum adventum, sessione 22. in forma novæ convocationis, Patres non utuntur titulo Generalis Concilii, sed hisce dumtaxat nominibus: *Miseratione divinâ Episcopi, Presbyteri, Diaconi Cardinales, Patriarcha, Archiepiscopi, Pralati, & ceteri in Constantia, Provincia Maguntinensis, in Christi nomine congregati, Illustri Principi Ferdinando, Dei gratiâ Arragonum & Sicilia Regi, salutem & ecclesiasticam unionem feliciter tueri, &c.*

708 Constat igitur novam convocationem ordinatam & factam fuisse, ad faciendum unum universale Concilium; unum proinde universale Concilium sess. 4. & 5. non fuisse, sed demum sess. 22. in qua trium obedientiarum facta est unio.

Cc 2

709 Nec tamen hinc bene infertur, condemnationem Joannis Wicleff, & Joannis Hus, Concilii Generalis non fuisse, licet ante unionem proximè dictam facta fuerit. Quia condemnationi ipsorum post unionem illam supervenit Martini V. confirmatio, approbante Concilio facta, & executorialis Bulla, cum inertiione omnium & singulorum articulorum condemnatorum; cui confirmationi solum addita est confirmatio ceterorum Conciliariter factorum, prout videre est in actis Concilii post ultimam sessionem. Talis verò confirmatio non supervenit iis quæ decreta fuerunt sess. 4. & 5. utpote ob ea quæ diximus n. 700. 701. 702. non Conciliariter factis, ideòque non comprehensis sub terminis confirmationis Martini V.

710 Illud verò quod additum est de fine novæ convocationis, pro reformatione Ecclesiæ, tam in Capite quam in membris, additum est pro casu qui tunc erat, pro casu utique schismatis, in quo tres contendeabant de Papatu. Unde consequens non est, Concilium esse supra Ecclesiæ Caput indubitatum, sed supra Caput taliter dubium & controversum, ut ratione illius schisma sit in Ecclesia, ad quod tollendum necesse sit de indubitato Capite, per Concilium Generale provideri. Et iste fuit finis Concilii Constantiensis ideò convocati, quia tres diversi tunc se gerebant pro legitimo Ecclesiæ Capite, & Benedictus XIII. pro vero Pontifice tunc adhuc haberi volebat.

711 Siquis adhuc instet ex sess. 40. in qua eligendo Pontifici lex præscripta fuit, quòd cum hoc sacro Concilio, vel deputandis per singulas nationes, debeat reformare Ecclesiam; determinati etiam fuerunt reformationis articuli, quorum unus S. Sedis auctoritatem concernebat: *propter quæ, & quomodo Papa possit corrigi & deponi.*

Respondo id sessione illà non præscriptum per modum humanæ legis, ad cujus observantiam Papa legitime electus & indubitatus teneretur vi istius legis, tamquam illi subiectus, sed per modum rationabilis suggestionis, quam sequeretur ex discretionem sua, imò sequi deberet ex vi legis naturalis, in iis quæ necessaria essent pro bono Ecclesiæ. Et sic, non aliter, præscriptum illud Martinus V. executus est. Quia mox ut electus fuit, factò ostendens, se articulis illis non teneri ex vi legis istius humanæ, ex octodecim articulis determinatis pro reformatione faciendâ, duodecim tacitus præterivit, ne præjudicium faceret auctoritati Sedis Apostolicæ, quam plerique eorum immediatè concernebant; nec eorum observantiam Patres ulterius urgere ausi sunt;

solumque sex reliquos (eam non concernentes) ex sua discretionem fuit executus, quia utiles, imò necessarios eorum resolutionem, seu executionem, Concilii Patres sess. 43. dictò decreto plene satisfactum declaraverunt.

Hinc etiam licet sess. 39. idem Concilium statuisset, quòd deinceps quilibet in Romanum Pontificem eligendus, antequam sua electio publicaretur, coram suis electoribus publicè confessionem & professionem fidei faceret. Non legitur tamen Martinum V. (nonnisi post unicum intermedium sessionem electum) professionem illam fecisse.

Denique, ut isti quæstioni finem faciamus, quid est quòd istius Concilii Patribus curæ non fuit, ut Papa electus juraret in veritatem decretorum sessionis 4. & 5. (in istam proinde, quòd *Papa subest Concilio*) si istam fidei veritatem censuerunt? Summi momenti erat, ut id facerent, & ad id successores quoque obligarent. Sic enim schisma, tam Basileæ, quam postea Pisis inductum, totque alia ingentia scandala, turbas, & animarum pericula à radice succidissent. Quid est ergo quòd tantum Ecclesiæ bonum, in circumstantiis id tam vehementer exigentibus, non procurarunt, nisi quia satis ipsi cognoverunt, decreta illa sess. 4. & 5. non transiisse in rem sufficienter, & auctoritate irrefragabili judicatam; imò vim nullam habitura, nisi à Pontifice eligendo, jamque legitime electo confirmarentur? Quæ profectò à Martino V. confirmata non fuisse, manifestum videtur ex eo quòd in eodem Concilio, nemine refragante, suspectos de Wicleffismo interrogari jussit: *Urum credant, quòd Papa canonicè electus, qui pro tempore fuerit, sit successor B. Petri, habens supremam potestatem in Ecclesia Dei?* Quomodo enim supremam, si supra habeat superiorem, Concilii scilicet Generalis auctoritatem?

Pro coronide solum addo, nos supra non 714 asseruisse, Concilium Constantiense in primis sessionibus non ideò non fuisse Generale, quia omnes Christiani Orbis Episcopi ei non interfuerunt; sed quia nec unum proferri potest Generale Concilium, quòd divisâ Ecclesiâ, & in tres obedientias discissâ, Generale habitum fuerit ex præsentia unius dumtaxat obedientiæ, aliis duabus de Papatu contententibus, cum suis obedientiis, indictionem Concilii, à solo Capite unius obedientiæ factam, velut illegitimam reijcientibus? Hic Adversariis hæret aqua.

